

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ludolphi, rectoris ecclesiae parochialis in Suchem, De
itinere terrae sanctae liber**

Ludolphus <Suchensis>

Stuttgart, 1851

XXXIV. De terra Aegypti

urn:nbn:de:hbz:466:1-9333

XXXIV. DE TERRA AEGYPTI.

Igitur terra Aegypti est multum locuples, delectabilis et amœna, et omnibus arboribus, fructibus, herbis, pratis et pascuis plus quam alia terra in mundo abundans. Longitudo eius sunt quindecim diætæ, latitudo vero tres diætæ, et ut audivi, quasi insula in tribus suis partibus desertis est circumincta, in quarta eius parte mari Græciæ iungitur. Hæc deserta in strictiori parte sunt septem vel octo diætarum. Est patria Aegypti calidissima; itaque hiems ab æstate vix discerni potest et numquam vel raro deficiunt ibi rosæ et flores, sed numquam in ea pluit. Habitatores eius posuerunt duas columnas æneas, in quibus sunt signa. Unam columnam posuerunt in medio Nili prope Babyloniam, aliam in Nilo prope Alexandriam, et cum fluvius in tantum crescit, quod signa tangit in columnis, ex tunc in biennio non poterit esse caristia. Ex tunc Aegyptii ducunt aquas Nili per alveos et fossas ac meatus et discurrere faciunt per terram, agros, viridaria, pomaria et hortos, qui tunc per omnia reficiuntur et irrigantur, et dum itaque de nocte terra irrigatur, de mane frumenta et herbæ plus quam palmum creuisse reperiuntur. Et tunc Aegyptii per totam illam noctem iuxta aquas cum maxima lætitia vigilant, quoisque tota terra est irrigata. Hic fluvius omni anno in mense Augusti ita crescere incipit et quotidie augmentatur usque ad festum sancti Michaelis, et abundare facit delectabilibus, amœnitatibus et fertilitatibus mundi terram desertissimam. Dum itaque Nilus crescit, tunc diversa arborum, herbarum et avicularum genera ab incolis cum retibus in ipso capiuntur, et specialiter lignum aloe et aviculæ, quæ papagoi dicuntur. Sed originem huius ligni aloe numquam homo potuit indagare. Videtur, quod sint ligna arida, quæ præ vetustate cadunt de montibus in aquam. Etiam tunc capiunt in Nilo ligna sithim¹, quæ ut alia ligna bene scinduntur, sed cremari non possunt. Sed hæ aviculæ virides papegoi cum ramusculis et lignis, in quibus resident, capiuntur, ut dixi; dicunt aliqui, quod nascantur in montibus Gelboe, quod falsum est; etiam dicunt, quod aquam sufferre non possint, quod iterum falsum est. Nam in insulis et in aqua nascuntur, et in mari ipsas natare vidi; sed

1. Sichim *B.* Sychim *C.*

non possunt frigus bene sufferre, et natando vel volando non possunt perseverare. Hic etiam fluvius Nili plures optimas insulas habet in se, satis et pluribus aliis bonis rebus abundantes¹. Item in Aegypto sunt innumerabiles pulli, qui in fornacibus et contra radium solis efficiuntur, ut prius audivistis. Similiter in Aegypto sunt innumerabiles perdices, plures quam omnia volatilia patriæ huius, et videtur hic valde mirabile, licet ibidem sit publicum. Nam aliquis villanus aliquando decem millia perdicum secum ad forum dicit, qui omnes tunc volant, et dum villanus in terra residet, secum pausant, et dum surgit manus insimul percutit et omnes iterum secum volant. Et si aliquos per aliquod spatum amiserit, sibilat cum fistula, et statim revertuntur, et dum pervenit ad civitatem ad forum volatilium, quotquot poterit, vendit, et quos vendere non poterit, iterum secum reducit. Item in Aegypto multa mirabilia de columbis videntur, et credo, quod in aliquo loco mundi non sunt tot columbæ, sicut in Aegypto. Nam ipsas capere non licet aliquo modo. Nam Soldanus et reliqui principes omnes legationes suas insimul agunt per columbas transportantes, unde in brevi de longinquis partibus sciunt nova et secreta. Item in Aegypto sunt innumerabiles ferinæ²; itaque vituli cervorum et capriolorum in itinere et in hortis, ut oves domesticæ, inveniuntur et a transeuntibus capiuntur et venduntur. Item in Aegypto adhuc quam plurima stant integra claustra et monasteria, ecclesiæ et eremitaria, sed tamen deserta, et optime depicta, sed pictura per Sarracenos est diversimode vituperata. Item in desertis Aegypti adhuc tot stant cellulæ et sanctorum patrum eremitaria, quod in aliquibus locis, ut credo, per duo vel tria miliaria, de uno ad aliud possit sagittari, et in quam pluribus adhuc degunt Indi Nubiani et Suriani, ad ordinem sancti Antonii et Macarii se habentes³. In his desertis deus per sanctos patres multa mirabilia est operatus, et specialiter in loco, qui Stichi⁴ dicitur, per sanctos Antonium et Macarium, ut in vitis patrum continetur. In hoc deserto est locus sub altissima et artissima rupe, quo sanctus Antonius degebat, et ex illa rupe fonticulus effluit ad semiactum lapidis currens in

1. So liest B diesen Satz, der in A lückhaft ist, in C ganz fehlt (satis bis abundantes). — 2. fermæ C. — 3. So haben diesen Satz AB. In CF fehlt derselbe ganz. — 4. Sithi B. Sichim CF.

sabulum, ut aqua fluida nivem intrat et ultra non appareat. Idem locus a plurimis causa devotionis et delectationis visitatur, atque etiam per gratiam dei et honorem sancti Antonii multæ infirmitates ex ipso fonte sanantur et fugantur. Nam eius specialibus precibus ex rupe creditur fonticulus effluisse, quod etiam bene patet, quia non videtur plus fluxisse, quam ad modicum habitaculi sui et hortulum suum irrigasse. De aliis Aegypti nobilitatibus, fertilitatibus et amoenitatibus longum esset singulariter enarrare. Sed ultra omnia oves et capræ et huiusmodi bis in anno, pro maiori parte, duplarem faciunt fœtum. Item in Aegypto tres maximæ civitates super fluvium paradisi Nilum sunt situatae, scilicet Babylonia nova, Alexandria atque Damiata. Hæc civitas olim Rages dicebatur, postea vero Edissen appellata, nunc Damiata vocatur. Ad hanc civitatem olim Tobias misit filium suum ad Gabelum¹. In hac etiam civitate caput sancti Ioannis Baptistæ fuit absconditum et repertum. In hac etiam civitate quondam corpus sancti Thomæ apostoli quievit et deus per eum ibidem multa miracula faciebat. In hac etiam civitate fuit epistola, quam Iesus misit Abaghar² istius civitatis regi, ob quam nullus in civitate hæreticus vel infidelis per longum tempus morari poterat. Sed postmodo peccatis exigentibus civitas erat profanata, et sic nunc omnia ad nihilum sunt redacta. Nunc autem civitas de Nilo plus infra terram est translata. Nam per sanctum Ludowicum regem Francorum et alios Christianos fuit multoties recuperata et Sarracenis ablata. Sed sanctus Ludowicus ibidem fuit captus, et pro ipsius redemptione Sarracenis fuit civitas restituta, et quia Sarraceni audiverant, quod non nisi Christiani in civitate morari poterant, civitatem ipsam ex invidia ad alium locum transtulerunt. Nunc autem in civitate pro maiori parte degunt piscatores, et ibidem quam plurimi cum navibus convenient mercatores, pisces in maxima quantitate et optimo foro ementes, qui per totam terram deportantur. Multa etiam de hac civitate leguntur mirabilia.

1. *Im offenen Widerspruche mit dem Texte der Vulgata*, Tob. V, 14: Dixit itaque illi Tobias: Numquid poteris perducere filium meum ad Gabelum in Rages civitatem Medorum? Sie gehen dann über den Tigris. Tob. VI. 4. Man hält Pelusium für den alten Namen Damiettes. Dies verwechselt Ludolf mit Edessa; daher der Irrthum. — 2. Abagro B. Abgaro C.